

Notat

Årlig status på lærepladsområdet i Københavns Kommune i 2023

Resumé

Notatet orienterer om den årlige status på lærepladsområdet i Københavns Kommune. Der sondres mellem kommunens egne uddannelsesaftaler med erhvervsuddannelseselever og erhvervsgrunduddannelseselever samt de uddannelsesaftaler, kommunen har faciliteret med private virksomheder. Forvaltningernes opfyldelse af måltal for egne indgåede uddannelsesaftaler med erhvervsuddannelseselever opfyldes og eleverne fastholdes bedre end tidligere år. Der ses en lille stigning af lærepladssøgende unge ift. 2022, men der ses et generelt fald siden 2020 i antallet af lærepladssøgende unge, som ikke har fundet en regulær læreplads.

Sagsfremstilling

Københavns Kommunes indsats for at tilvejebringe lærepladser sker overordnet på tre måder:

- 1) Uddannelsesaftaler med erhvervsuddannelseselever (EUD) indgået af Københavns Kommune
 - Disse uddannelsesaftaler etableres ved, at kommunen og de kommunale selskaber selv opretter lærepladser og ansætter EUD-elever.
- 2) Uddannelsesaftaler med erhvervsgrunduddannelseselever (EGU) indgået af Københavns Kommune
 - Disse uddannelsesaftaler etableres ved, at kommunen selv opretter lærepladser og ansætter EGU-elever.
- 3) Uddannelsesaftaler i private virksomheder gennem styrket virksomhedsrettet indsats og indgåelse af partnerskabsaftaler - 'Flere private praktikpladser'.

Ad 1) EUD-uddannelsesaftaler indgået af Københavns Kommune i 2023

Københavns Kommune (KK) er årligt forpligtet til at indgå uddannelsesaftaler med elever fra uddannelserne social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og pædagogisk assistent, som alle er omfattet af en dimensioneringsaftale med Undervisningsministeriet. I 2023 var KK forpligtet til at oprette i alt 768 pladser.

03-04-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 2374

Dokumentnummer i F2
4725231

Sagsnummer eDoc
2024-0034770

Sagsbehandler
Trine Meier

Derudover opretter KK lærepladser til delvis dækning af eget behov for arbejdskraft med en erhvervsfaglig (EUD) baggrund. Til dette har Uddannelse København et samlet elevbudget, som er afsat med henblik på ansættelse af mindst 39 ikke-dimensionerede elever.

Endelig skal de kommunale selskaber årligt oprette og finansiere minimum 10 lærepladser.

I 2023 har forvaltningerne samlet indgået 1.238 uddannelsesaftaler, hvilket er 431 flere aftaler end måltallet på 807 pladser.

De kommunale selskaber¹ har i alt indgået 77 uddannelsesaftaler, hvilket ligger 67 aftaler over måltallet på 10 for året.

Tabel 1 viser fordelingen af de indgåede aftaler på uddannelsestype og uddannelsessted.

¹ De kommunale selskaber, som har indgået EUD-uddannelsesaftaler, er Hovedstadens Beredskab I/S, HOFOR-koncernen, BIOFOS, CMP (Copenhagen Malmö Port AB), I/S Vestforbrænding, Trafikselskabet Movia, Udviklingselskabet By & Havn I/S, I/S Amager Ressourcecenter (ARC) og Metroselskabet I/S.

Tabel 1. EUD-uddannelsesaftaler indgået af Københavns Kommune i 2023

Uddannelsesstype/ uddannelsessted		Forvaltninger							KK Total			
		BIF	BUF	KFF	SOF	SUF	TMF	ØKF	I alt	Mål	Forskel	
Forvaltningerne	Dimensionerede pladser*	Pædagogisk assistent (PAU)		81						81	100	-19
		Social- og sundhedshjælper (SSH)					377			377	226	151
		Social- og sundhedsassistent (SSA)					722			722	442	280
		Total dimensionerede		81			1.099			1.180	768	412
	Ikke-dimensionerede pladser	Anlægsgartner						6		6		
		Cykelmekaniker				1				1		
		Datateknikker							1	1		
		Ejendomsserviceteknikker		2						2		
		Ernæringsassistent		1			9			10		
		Kontorassistent	5	4	3	5		1	7	25		
		Mediegrafiker						1		1		
		Serviceassistent					1			1		
		Sikkerhedsvagt							2	2		
		Skov- og naturtekniker						1		1		
Tandklinikassistent		4			2			6				
Teater- og eventtekniker			2					2				
Total ikke-dimensionerede	5	11	5	6	12	9	10	58	39	19		
Total i forvaltningerne		5	92	5	6	1.111	9	10	1.238	807	431	
Kommunale selskaber									77	10	67	
Alle erhvervsuddannelseselever i KK inkl. kommunale selskaber									1.315	817	498	

*Antallet af lærepladser, som kommunerne skal oprette til de dimensionerede uddannelser, er fastlagt gennem aftaler ml. Undervisningsministeriet og Kommunernes Landsforening. Hvad angår de ikke-dimensionerede uddannelser fastlægger kommunerne selv, hvor mange lærepladser, de opretter.

Kilde: Antal uddannelsesaftaler indgået i perioden 1. januar-31. december 2023 for hele kommunen er opgjort af Uddannelse København i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Baggrunden for årets resultat er følgende:

De dimensionerede pladser

Indgåelsen af uddannelsesaftaler til de dimensionerede pladser (SOSU- og PAU-uddannelserne) udgør samlet 1.180 pladser, hvilket er 412 pladser over det målsatte. På den pædagogiske assistentuddannelse har det ikke været muligt at rekruttere det fulde antal dimensionerede elever, som fra 2023 var øget med 20 pladser. Men på social- og sundhedshjælperuddannelse er der indgået 151 flere uddannelsesaftaler end fastsat i dimensioneringen, og på social- og sundhedsassistentuddannelsen er der indgået 280 flere.

Den øgede tilgang af elever skyldes primært indførelsen af voksenelevløn til alle SOSU-elever, som er fyldt 25 år, når de påbegynder uddannelsen. Det blev i efteråret 2023 besluttet, at Uddannelse København skulle fortsætte med at ansætte SOSU-elever, selv om KK havde opfyldt

forpligtelsen i dimensioneringen for 2023. Ved at ansætte flere end dimensioneringen kompenseres for SOSU-elevernes tidlige frafald inden og i forbindelse med uddannelsens grundforløb. Dermed udnyttes kapaciteten i oplæringen, og flere bliver færdiguddannede. For driften betyder det, at de kan forvente at modtage det antal elever, som de er planlagt til.

De ekstra elevansættelser i 2023 påvirker økonomien i både 2023 og årene frem. Det forventes, at de ekstra elevansættelser kan holdes indenfor elevlønsbudgettet, idet det faktiske frafald viser sig at være højere end antaget i budgettet.

Uddannelse København har fokus på at udnytte oplæringskapaciteten optimalt, så flest mulige elever gennemfører en SOSU-uddannelse i Københavns Kommune. Uddannelse København vil fra 2024 anvende overbooking af SOSU-elever som systematisk styringsredskab ift. at udnytte oplæringskapaciteten optimalt.

De ikke-dimensionerede pladser

I alt 58 uddannelsesaftaler blev indgået på de ikke-dimensionerede pladser (især kontoruddannelsen) i 2023. Uddannelse København overtog forvaltningernes lønbudgetter til de ikke-dimensionerede erhvervsuddannelseselever i 2019. Generelt er det efter samlingen af budgettet lykkedes at ansætte væsentligt flere elever årligt end de 39 elever, som budgettet er møntet på, da midler frigjort ved frafald kan anvendes til nye uddannelsesaftaler.

De kommunale selskaber

I de 11 KK-selskaber er der indgået i alt 77 erhvervsuddannelsesaftaler i 2023. Det samlede måltal for de kommunale selskaber er 10. Måltallet blev fastsat med en indstilling til BR i 2012. De seneste år har måltallet været overopfyldt. En fordeling af erhvervsuddannelsesaftalerne på tværs af de kommunale selskaber fremgår af bilag 1.

Ad 2) EGU-elever i 2023

Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) er et forberedende tilbud, der indeholder et skoleforløb og et praktikforløb, hvor skoleforløbet må udgøre 20-40 uger af det toårige forløb.

Med etableringen af den Forberedende GrundUddannelse (FGU) pr. 1/8-2019, er EGU'en rykket ud af det kommunale regi og er nu det ene af i alt 3 spor i FGU'en.

Kommunen er forpligtet til at finde lærepladser til alle kommunens EGU-elever – enten i privat eller kommunalt regi – hvilket er lykket i 2023.

Opgaven med at skaffe praktikpladser har indtil 1/1-2022 været delegeret til FGU Hovedstaden, men BUF hjemtog opgaven, som nu ligger hos UU København.

I 2023 har antallet af EGU-elever været stort set uændret ift. året før. Med ca. 75 elever inde omkring EGU-sporet er tallet lidt lavere end 2022 - til gengæld har succesraten ift. fastholdelsen været væsentlig bedre idet 54 fortsat er aktive. Det betyder, at 2 ud af 3 fastholdes på EGU-sporet - i 2022 var det ca. hver anden.

Antallet af EGU-elever står fortsat i kontrast til antallet ved overgangen til FGU pr. august 2019, hvor der samlet set var ca. 190 aktive EGU-elever. Udviklingen i antallet af EGU-elever har således ikke rykket sig i den rigtige retning og det har været sværere end ventet at få vendt skuden.

UU København arbejder på at udbrede kendskabet til EGU'en, da uddannelsen i tidligere undersøgelser har vist sig at være særdeles relevant og givende for unge, som typisk "slår sig" på de mere boglige ungdomsuddannelser.

Netop EGU'en et fokuspunkt i samarbejdet mellem UU København og FGU Hovedstaden og med en ny lovtekst, der letter etableringen af EGU-aftaler, er det hensigten, at antallet af aftale kommer op på samme niveau, som ved etableringen af FGU'en.

Ad 3) Status for indsatsen 'Flere private praktikpladser'

Siden 2013 er der afsat midler til initiativet "Flere private praktikpladser" og senest med Budget 2021 blev der afsat 2,2 mio. kr. årligt til at videreføre indsatsen til 2024.

Målet med indsatsen er, at kommunen gennem en styrket virksomhedsrettet indsats og indgåelse af partnerskaber med relevante brancheorganisationer skal facilitere nye uddannelsesaftaler i private virksomheder. Målgruppen for indsatsen er 15-29-årige københavnere med afsluttet grundforløb på en erhvervsuddannelse, der i to måneder eller længere forgæves har søgt praktikplads, herunder også unge i skolepraktik. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har ansvar for initiativet, som indgår i handleplanen for erhvervs- og vækstpolitikken.

Indsatsen er motiveret af, at denne gruppe unge uden en ekstraordinær indsats med stor sandsynlighed aldrig gennemfører en erhvervs-kompetencegivende uddannelse. Derudover, at unge med uddannelsesaftale (læreplads) har en markant højere beskæftigelsesgrad, som nyuddannede end unge med skolepraktik^[1].

^[1] Unge uden praktikplads kan gennemføre uddannelsen som skolepraktik i 55 af de 104 uddannelser, de øvrige forudsætter uddannelsesaftale. Med afsluttet grundforløb er der altid mulighed for at vælge mellem flere uddannelser, der kan

Med Integrationshandleplan 2019-22 har Beskæftigelse- og Integrationsforvaltningen afsat 0,8 mio. kr. årligt til en 4-årig indsats for flere lære- og elevpladser til unge med etnisk minoritetsbaggrund, som er blevet forlænget til 2023. Formålet er at sikre, at der etableres flere lære- og elevpladser for unge med minoritetsbaggrund, så frafaldet på erhvervsuddannelserne mindskes. Målsætningen for denne indsats er 50 uddannelsesaftaler årligt.

Tabel 2. Uddannelsesaftaler i perioden 2013-2023

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2013-2023
Måltal	74	185	339	309	133	133	193	183	183	183	183*	2.098
Resultat	151	417	485	390	210	163	179	193	235	198	232	2.853
Differens	77	232	146	81	77	30	-17	10	52	15	49	752

Note: * Målsætning på 183 aftaler sammensætter sig af 133 aftaler, som er målsætningen i indsatsen "Private praktikpladser" og 50 aftaler med unge med minoritetsbaggrund, som er målsætningen for den særlige indsats for at hjælpe unge med minoritetsbaggrund, der mangler en praktikplads.

Af tabel 2 fremgår det, at der i 2023 blev indgået 232 uddannelsesaftaler. Målet på 133 uddannelsesaftaler for den generelle indsats for private praktikpladser og målet på 50 uddannelsesaftaler for den særlige indsats for unge med minoritetsbaggrund blev begge opfyldt. I perioden 2013-2023 blev der indgået 2.853 aftaler, mens måltallet var 2.098.

Lærepladssituationen i København ultimo 2023

Ifølge Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik var der pr. december 2023 registreret 24 unge under 25 år med bopæl i KK (med afsluttet grundforløb) uden læreplads, jf. tabel 3. Herudover var 259 unge i skolepraktik. Dermed havde i alt 283 unge københavnere ikke en regulær læreplads pr. december 2023. Det er en stigning på 26 lærepladssøgende ift. 2022, men lærepladsmanglen er fortsat på et relativt lavt niveau ift. tidligere.

gennemføres som skolepraktik. Skolepraktik betragtes som nødløsning for at sikre uddannelsesgaranti til alle med afsluttet grundforløb.

Table 3: Unge under 25 år uden læreplads med bopæl i KK 2019-2023

Antal/måned	Dec. 2019	Dec. 2020	Dec. 2021	Dec. 2022	Dec. 2023
Unge uden læreplads	71	102	33	33	24
Unge i skoleoplæring	323	378	274	224	259
Alle lærepladssøgende unge	394	480	307	257	283

Note: Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik afgrænser antallet af unge uden læreplads og unge i skoleoplæring i aldersgruppen under 25 år. Opgørelsen viser lærepladssituationen ultimo december måned de viste år. Undervisningsministeriet opgør kun lærepladssøgende, som har afsluttet grundforløbet på en erhvervsuddannelse. Kilde: Lærepladsstatistik, februar 2023, Undervisningsministeriet.

Økonomi

Ved Budget 2021 blev der afsat 2,2 mio. kr. årligt til at videreføre indsatsen "Private praktikpladser" til 2024.

Videre proces

ØU vil primo 2025 blive forelagt en status på praktikpladssituationen i Københavns Kommune for 2024.

Bilag

Bilag 1 - Erhvervsuddannelsesaftaler (EUD) i Københavns Kommunes selskaber i 2023

Notat

Erhvervsuddannelsesaftaler (EUD) i Københavns Kommunes selskaber i 2023

29-01-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 1370

Dokumentnummer i F2
4639124

Sagsnummer eDoc
2024-0020200

Sagsbehandler
Anne Skak

Selskab	Årsværk	Personer	Lærlingetype
Udviklingsselskabet By & Havn I/S	1	1	1 økonomielev
CMP (Copenhagen Malmö Port AB)*	0,65	5	5 havneelever
Metroselskabet I/S	2	2	1 IT-supportelev 1 datateknikerelev med speciale i infrastruktur
HOFOR-koncernen	26	26	4 elektrikerlærlinge 4 procesoperatør- lærlinge 1 økonomielev 2 teknisk design- elever 3 datateknikerelever 3 logistiklærlinge 1 it-supportelev 3 administrative ele- ver 1 smedelærling 3 vejgodschauffør- lærlinge 1 lager- og terminal- disponent
BIOFOS**	4,5	8	

Selskab	Årsværk	Perso- ner	Lærlingetype
Trafikselskabet Movia	6	6	2 kontorelever i admi- nistration, HR og løn 3 kontorelever i øko- nomi 1 caterelev
Hovedstadens Beredskab I/S	4	4	2 kontorelever med speciale i off. adm. 2 personvognsme- kanikerlærlinge
Arena CPHX P/S	0	0	
CTR I/S	0	0	
I/S Vestforbrænding	2	2	1 regnskabs elev 1 automatiktekniker- lærling
I/S Amager Ressource -center (ARC)	12,2	23	1 kontorelev 22 chaufførlærlinge
I alt	58,35	77	

*Copenhagen Malmö Port er et svensk registreret aktieselskab delvist ejet af By & Havn (50 pct.) og Malmö stad m.fl.

**BIOFOS er et (67,6 pct. ejet) datterselskab i HOFOR-koncernen.